Wim Karreman

Willem (Wim) Karreman is geboren op 5 augustus 1925 in Apeldoorn. Hij was de zoon van Berend Marinus (1898-1982) en Luise Sophie Marie Köpcke (1896-1934). Na het overlijden van zijn moeder hertrouwde zijn vader op 11 augustus 1937 met Saapke de Haan (1908-1990). Willem had drie zusjes en twee halfzusjes.

Zijn vader heeft op 1 april 1900 Stoomwasscherij en fijnstrijkerij “De Nijverheid” aan de Veenweg 22-24 in Apeldoorn opgericht.

Op 11 juni 1931 is in Apeldoorn Groep 1, Stadhouder Willem III opgericht. Hopman Tiethof heeft samen met ds. Berkel, een Apeldoornse predikant, een belangrijke rol gespeeld in Scouting in Apeldoorn. Ds. Berkel was voorzitter van de Christelijke Jonge Mannen Vereniging. Vanuit deze protestantse signatuur ontstond een 2e groep, de George Williams. Op 21 november 1931 werd deze groep opgericht onder de naam C.J.M.V. groep. De George Williamsgroep heeft op diverse locaties zijn onderkomen gehad. Na de Wereld Jamboree in Vogelenzang in 1937 werd de groep gesplitst en ontstond groep 3 Van Oosterwijk Bruyn. Tijdens de Tweede Wereldoorlog ging de groep als bijbelgroep door om toch te kunnen draaien. Wim was scout bij groep 2 George Williams en hij was student. Zijn oom Frits, een broer van zijn vader, werd eind 1940 vaandrig (scoutsleiding).

Op de kaart waarop de eisen voor Verkenner 1e klas werden afgetekend, is de laatste aantekening van 21 december 1940. Er miste nog één aantekening om te kunnen voldoen aan alle eisen 1e klas: Kaartgebruik, schetskaart tekenen, kompas gebruiken. Mogelijk dat het verbod van de bezetter op kaart- en kompasgebruik in het openbaar ervoor gezorgd heeft dat Wim geen Verkenner 1e klas geworden is.

Na het verbod op Scouting op 2 april 1941 werd door enkele verkenners de eigendommen van groep 2, de George Williams weggehaald uit het Troephuis aan de Elsweg. Het grootste deel van de bezittingen werd per auto vervoerd naar wasserij Karreman aan de Veenweg. Onder het moto “Moed en vertrouwen” besloot deze groep gewoon door te gaan. In de praktijk bleek dat echter niet haalbaar en werd er in juli 1941 de “Bijbelclub”opgericht. Zo kon men het padvinderswerk onder leiding van ds. Berkel en de hopleden van groep 2 en 3 toch voortzetten. Op zaterdagavond blijven de mensen van groep 2 George Williams elkaar, in burger, ontmoeten in het kantoor van Wasserij Karreman aan de Veenweg.

Zoals dat vaak ging, is ook Wim Karreman geleidelijk bij het verzetswerk betrokken geraakt. Eerst bracht hij illegale krantjes rond, maar later hield hij zich bezig met inlichtingenwerk en verzorgde hij een klein wapenarsenaal.

In 1943 richtte Meinarda van Terwisga verzetsgroep de Vrije Groep Narda op. De groep bood onder meer hulp aan neergeschoten geallieerde vliegtuigbemanningen, verborg geheime radiozenders en wapens en verzamelde inlichtingen over vliegvelden en de

spoorwegen. De gewapende tak van de groep overviel distributiekantoren en pleegde sabotageacties. Wim was bij deze groep aangesloten en is betrokken geweest bij het onklaar maken van de spoorbaan in de buurt van Kootwijk, waarschijnlijk tijdens de grote spoorwegstaking van september 1944. Een ander lid van deze groep, Reinier van Gerrevink, was voor de oorlog ook scout in Apeldoorn, bij Scoutingroep Stadhouder Willem III

Op 29 september 1944 werd de verzetsgroep verraden door een van haar eigen leden, Willem l'Ecluse. Hij stuurde Van Terwisga een briefje, waarin hij liet weten dat hij haar om 13.00 uur in haar woning wilde spreken. Daar had de Sicherheitsdienst een val gezet. De SD vond er wapens en munitie en arresteerde een groot aantal verzetsmensen. Op 2 oktober werden zes van hen gefusilleerd op het terrein van de joodse psychiatrische inrichting Het Apeldoornsche Bosch. Hetzelfde gebeurde met twee geallieerde vliegers die de groep had ondergebracht bij de moeder van een van haar leden, Juliana Bitter-van de Noordaa. Hun lichamen werden op verschillende plaatsen in Apeldoorn achtergelaten met een bordje "Terrorist" om de hals. Reinier van Gerrevink en Wim Karremans waren 2 van de slachtoffers. Het lichaam van Wim werd neergelegd aan op de Arnhemseweg, bij de Spoorwegovergang. Reiniers lichaam werd neergelegd op de Loolaan, hoek Piet Joubertstraat. Van Terwisga werd naar concentratiekamp Ravensbrück gedeporteerd. Zij overleefde het kamp ondanks vele ontberingen en martelingen. Mevrouw Bitter werd overgebracht naar kamp Ravensbrück waar zij op 6 januari 1945 is overleden.

Enkele dagen na zijn executie is Wim in alle stilte bijgezet in het familiegraf op het kerkhof aan de Soerenseweg in Apeldoorn. Zijn naam staat op het '2 oktober monument' in Apeldoorn.

In 1970 fuseerden de Scoutinggroep George Williams en de Veluwse Woudlopers, die kort na de Tweede Wereldoorlog werd opgericht, tot de Ugchelse Woudlopers.

Meer informatie

Willem Karreman (oorlogsgravenstichting.nl)
Willem Karreman - Historische gegevens en stambomen - MyHeritage
Wim Karreman – Het Apeldoorns Verzet
Willem Karreman | Erelijst van Gevallenen 1940-1945
Willem Karreman (2) : genealogie per Rebecca van LEEN (rvanleen) - Geneanet
Terwisga, Meinarda Maria Klasina van (1919-1997) (knaw.nl)
Meinarda van Terwisga - Wikipedia
Mevrouw Juliana Bitter- van der Noordaa - Apeldoornendeoorlog
Gedenkteken 2 oktober 1944, Groot Schuylenburg - Apeldoornendeoorlog
Apeldoorn, '2 Oktober Monument' - Nationaal Comité 4 en 5 mei

Apeldoorn - Begraafplaats Soerenseweg - Willem-Karreman-1926 (online-begraafplaatsen.nl)
Apeldoorn-Orden (apeldoorn-orden.nl)
Geschiedenis - Ugchelse Woudlopers Groep II (uw2.nl)
Het Apeldoornsche Bosch - Wikipedia
Home - Netwerk Oorlogsbronnen
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 26, 1940, no. 11, 1940 » 1940-12 - Pag. 26 | Delpher
Willem Karreman (1926-†1944) – Begraafplaats Soerenseweg Apeldoorn

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.